

OPETTAJA

Harjoitustehtävä 4. Maailmanperintöalueen muodostuminen

Tehtävän tavoitteena on auttaa oppilaita ymmärtämään mantereiden liikkuminen (mannerliikunto, laattatektoniikka) ja maankuoren ajelehtiminen maapallolla. Tässä tehtävässä vastataan kysymyksiin, jotka koskevat geologista sijaintiamme tämän maanosan muodostuessa ja sen jälkeisiä tapahtumia. Tehtävä voidaan suorittaa eri tavoilla luonnossa (ja totta kai sisällä). Se voidaan yhdistää tehtäviin kolme ja viisi, joita muut ryhmät tekevät samanaikaisesti.

Tehtävä 1.

Mantereet ovat ajelehtineet Maan pinnalla, joten sijaintimme maapallolla on vaihdellut. Tutki **faktalehden P2** kuvaa, joka osoittaa Fennoskandian sijainnin maapallolla ensimmäisen peruskallion muodostuessa 2700 miljoonaa vuotta sitten. Tutki myös **faktalehteä P1**.

1 a. Laatikaa

Rakentakaa luonnonaineksista kolmiulotteinen kartta/maapallo ja merkitkää siihen sijaintimme

1. suomalaisen peruskallion muodostuessa
2. grauvakan ja graniitin syntyessä
3. rapakivigraniitin syntyessä
4. hiekkakiven syntyessä
5. diabaasin syntyessä
6. Söderjärdenin muodostuessa

1 b. Esitelkää

Ryhmä esittelee kartan/maapallon toisille ryhmille.

Keskustelkaa

Harjoituksen päätyttyä opettaja käsittelee tehtävän ja esityksen aikana syntyneitä kysymyksiä ja syventää oppilaiden tietämystä laattatektoniikasta.

Tämän jälkeen opetusta voidaan jatkaa kurssisuunnitelman ja koulukirjojen avulla vuorijonopoimutuksesta sekä tulivuorenpurkauksien (aktiiviset tulivuoret), maanjäristysten ja muiden vastaavien tapahtumien vaikutuksista Maan alueisiin.

Niin ikään opitaan myös Maan rakenteesta ja alkuaikaisista (mineraaleista), joita esiintyy Maan ytimessä, kuoressa ja pinnalla.